

Z A P I S N I K

sa treće sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 26. saziva, održane 23. februara 2017. godine

Sjednica je počela u 11.05 časova.

Predsjedavao je prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici/e, članovi/ce Odbora: prof. dr Sanja Vlahović, Ana Nikolić, Marija Čatović i Mirsad Murić.

Sjednici su, u skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore prisustvovali Nada Drobnjak i Nedžad Drešević.

Pored članova Odbora, sjednici su prisustvovali: Marko Čanović, generalni direktor u Ministarstvu održivog razvoja i turizma i Radmila Lainović, savjetnica u Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

- Usvajanje zapisnika sa prve i druge sjednice Odbora -

*****

1. PREDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O REGULARIZACIJI NEFORMALNIH OBJEKATA;
2. IZVJEŠTAJ O RADU ODBORA ZA TURIZAM, POLJOPRIVREDU, EKOLOGIJU I PROSTORNO PLANIRANJE ZA 2016. GODINU;
3. PREDLOG PLANA RADA ODBORA ZA TURIZAM, POLJOPRIVREDU, EKOLOGIJU I PROSTORNO PLANIRANJE ZA 2017. GODINU;
4. TEKUĆA PITANJA.

*****

Zapisnici sa prve i druge sjednice Odbora usvojeni su jednoglasno.

*****

1. Prva tačka dnevnog reda - PREDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O REGULARIZACIJI NEFORMALNIH OBJEKATA

Marko Čanović, generalni direktor u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, dao je uvodna obrazloženja Predloga zakona podsjećajući da je njegova suština u odgađanju primjene Zakona o regularizaciji neformalnih objekata koji je stupio na snagu u avgustu 2016.godine. Podsjetio je da je primjena Zakona bila predviđena za mart 2017.godine. Imajući u vidu da je preduslov za primjenu ovog Zakona izrada orto-foto snimka koji predstavlja osnovu za uspostavljanje baze podataka neformalnih objekata, a sagledavajući činjenicu da je prethodno neophodno sprovesti tendersku proceduru, potrebno je odgoditi primjenu Zakona. Evidencija objekata je uslov za pravilnu primjenu Zakona, jer je njime predviđeno da se Zakon primjenjuje na one neformalne objekte koji se mogu identifikovati na orto-foto snimku. U cilju obezbjeđivanja orto-foto snimka, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u prethodnom periodu raspisalo četiri tendera za odabir najpovoljnijeg ponuđača, ali su svi bili neuspješni. Planirana je izrada kosog orto-foto snimka koji daje mogućnost mjerenja dužine i visine objekta i na osnovu njih i površine objekata, kao i mogućnost sagledavanja izgleda fasada i spratnosti objekata, što omogućava sagledavanje prekoračenja objekata. Saopštio je da izrada kosog orto – foto snimka prevazilazi okvire Zakona o regularizaciji neformalnih objekata jer će preklapanje sa katastarskim podacima pružiti obilje neophodnih informacija i Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja. Naglasio je da su u pripremi podzakonska akta i softveri neophodni za sprovođenje Zakona. Iz navedenih razloga predloženo je odgađanje primjene Zakona za 31. jul 2017. godine.

Poslanica Nada Drobnjak je izrazila nadu da će Zakon početi da se primjenjuje 1. avgusta ali i bojazan da će se to i postići. Zatražila je objašnjenje čime predlagač garantuje da će do primjene Zakona doći imajući u vidu činjenicu da su već četiri tendera za izradu orto-foto snimka bila neuspješna. Iznijela je podatak da se najveći broj neformalnih objekata nalazi u Podgorici, koja ima kosi orto-foto snimak, pa je predložila da se Zakon počne primjenjivati za teritoriju Glavnog grada. Naglasila je da bilo kakav snimak neće zaustaviti nelegalnu gradnju, koja je od 2010. godine krivično djelo, ako izostanu aktivnosti nadležnih inspekcija.

Predsjednik Odbora prof.dr Petar Ivanović je ponovio da je na dnevnom redu samo jedna izmjena Zakona koja se odnosi na rok početka primjene Zakona i zamolio poslanike da sve sugestije kanališu kao posebne predloge.

Marko Čanović je saopštio da nema dilemu kada je u pitanju realizacija tendera jer sve pripreme teku planiranom dinamikom. Istakao je da su ponude kvalitetnih svjetskih ponuđača odbijane zbog nedostataka formalne prirode, čemu je doprinijela nefleksibilnost Zakona o javnim

nabavkama. Osvrćući se na činjenicu da Podgorica ima kosi orto –foto snimak od 2013. godine, naglasio je da bi parcijalnom primjenom Zakona (samo za neka područja) bili dovedeni u neravnopravan položaj oni koji su gradili prije ili poslije početka primjene Zakona, što nije intencija zakonodavca koji odnose proistekle postojanjem neformalnih objekata treba da riješi istovremeno. Složio se sa ocjenom o potrebi angažovanja nadležnih inspeksijskih službi i dodao da je potrebna sinergija između jedinica lokalne samouprave, Uprave za nekretnine i Ministarstva održivog razvoja i turizma, zbog velike odgovornosti koju imaju.

Poslanica Ana Nikolić se saglasila sa ocjenom da je, i pored toga što se razmatra samo jedna izmjena, neophodno proširiti raspravu, kako bi se dobile garancije da će rok o kome je riječ, biti ispoštovan.

Odbor je jednoglasno odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona.

Za izvjestioca na sjednici Skupštine određena je poslanica Ana Nikolić.

2. Druga tačka dnevnog reda - IZVJEŠTAJ O RADU ODBORA ZA TURIZAM, POLJOPRIVREDU, EKOLOGIJU I PROSTORNO PLANIRANJE ZA 2016. GODINU;

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović obrazložio je Izvještaj o radu za 2016. godinu, aktivnosti koje je obuhvatio i upoznao članove sa statistikom samog Izvještaja. Osvrnuo se i na razloge zbog čega ga potpisuju i predsjednik Odbora u 25. sazivu Predrag Sekulić i on, kao predsjednik Odbora u 26. sazivu imajući u vidu da su u kalendarskoj godini održavane sjednice i sprovedene druge aktivnosti oba saziva.

Odbor je jednoglasno usvojio izvještaj o radu Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje za 2016 godinu.

3. Treća tačka dnevnog reda - PREDLOG PLANA RADA ODBORA ZA TURIZAM, POLJOPRIVREDU, EKOLOGIJU I PROSTORNO PLANIRANJE ZA 2017. GODINU

Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović, obrazložio je Predlog plana rada Odbora i naglasio da će posebna pažnja biti posvećena pregovaračkim poglavljima od značaja za rad Odbora: Poglavlje 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj, Poglavlje 12 – Bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika, Poglavlje 13 – Ribarstvo i Poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promjene. Najavio je da će se Odbor baviti i drugim poglavljima u mjeri u kojoj sadrže pravnu tekovinu EU koju Odbor prati: Poglavlje 1 – Sloboda kretanja roba, Poglavlje 14 - Saobraćajna politika, Poglavlje 15 – Energetika i Poglavlje 28 - Potrošači i zaštita zdravlja, iako je pravna regulativa iz ovih poglavlja u nadležnosti drugih radnih tijela.

Poslanica Marija Čatović je apelovala da Odbor iznosi kvalitetne predloge i sugestije prilikom razmatranja predloga zakona iz nadležnosti Odbora. Posebno je istakla Predlog zakona o morskom dobru koji je, zbog velikog broja amandmana na mali broj članova zakona, povučen iz skupštinske procedure. Naglasila je da i druge predloge zakona treba pažljivo razmatrati, pogotovo ako se njima dira u prava svojine.

Poslanica prof. dr Sanja Vlahović je predložila da se utvrdi da će Odbor jednom kvartalno imati tematsku sjednicu na neku od aktuelnih tema.

Poslanik Mirsad Murić je primijetio da u Predlogu rada Odbora nedostaje više aktivnosti iz oblasti zaštite životne sredine. Predložio je da se npr. i oblast ribarstva nađe u korelaciji sa ekologijom i ocijenio da se u susret otvaranju Poglavlja 27 Odbor više trebao baviti životnom sredinom.

Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović je, slažući se sa sugestijama, zaključio da Odbor može i treba da učestvuje i u fazi pripreme nacrtu zakona iz svoje nadležnosti, kako kroz tematske sjednice tako i kroz mehanizme konstitutivnog ili kontrolnog saslušanja. Podsjetio je da u Skupštini Crne Gore postoji Parlamentarni institut u kom se izrađuju informativno-analitička istraživanja koji podržavaju rad poslanika i radnih tijela, kao i saradnju sa međunarodnim organizacijama i istraživačkim službama nacionalnih parlamenata i da je na poslanicima da samo zatraže neku takvu analizu. Ukazao je da sama zakonodavna aktivnost zavisi od dinamike kojom Vlada, koja je najčešće predlagač, bude dostavljala predloge zakona Skupštini.

Odbor je jednoglasno usvojio Plan rada Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje za 2017. godinu.

4. tačka dnevnog reda - TEKUĆA PITANJA

a) Predsjednik odbora upoznao je članove Odbora sa tokom i sadržinom sastanka koji je, 13. februara 2017. godine, imao sa Liom Manjaguanjo, šeficom Odjeljenja za demokratizaciju Misije OEBS-a u Crnoj Gori. Otvorio je diskusiju o Nacrtu analize o praksi i mehanizmima saradnje građanskog društva i Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje putem konsultativnih i kontrolnih saslušanja u oblasti zaštite životne sredine, čiju je izradu podržala Misija OEBS-a u Crnoj Gori. Izrazio je primjedbu da bi Nacrt trebalo metodološki dopuniti, jer npr. nema podataka sa kim su vođeni intervjui koji se u Nacrtu navode kao relevantan izvor podataka a da metodologija, koja je na početku teksta opisana, nije ispoštovana. Smatra za potrebno da se upitnik, koji je korišćen za analizu, nađe u prilogu Nacrta analize. Posebno se osvrnuo na mehanizam „zelene stolice“, pri čemu bi uloga onih lica koja bi pretendovala da dobiju oznaku predstavnika „zelene stolice“ bila dovedena do nivoa da mogu da ospore donošenje pojedinih akata. Istakao je da pravo „veta“ po Ustavu i pozitivnim zakonima

nema ni jedan pojedinac niti NVO i da bi se time derogirala uloga članova parlamenta, jer pravo da uređuje zakonodavnu oblast se ne može dobiti po tom osnovu.

Poslanica Marija Čatović saopštila je da, po njenom mišljenju, na teritoriji Crne Gore radi ogroman broj NVO. Što se tiče građana, oni mogu biti prisutni i u državnom i u lokalnim parlamentima, pod uslovima propisanim za rad tih parlamenata i da na taj način sugerišu poboljšanje pojedinih rješenja. U kontekstu razgovora o „zelenoj stolici“ istakla je da nevladinim organizacijama ne bi trebalo davati ingerencije izabranih lica, a pogotovu ne pravo „veta“. Odbor bi trebalo da se fokusira ne samo na životnu sredinu, već da štiteći istu vodi računa i o zaštiti kulturne baštine, iako očuvanje kulture u širem smislu ulazi u okvir nadležnosti Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Poslanik Mirsad Murić primijetio je da nije napravljena distinkcija između pojmova „ekologija“ i „životna sredina“, da nedostaju pitanja postavljena u intervjuu, kao i imena poslanika koji su na upitnik odgovorili. Nacrt je predstavljen kao istraživački rad, a ne ispunjava uslove da ponese taj naziv jer se može izraziti sumnja u njegovu tačnost. Ukazao je da zaključci koji su proistekli iz Nacrta analize ne mogu poslužiti unapređivanju učešća civilnog sektora u radu skupštinskog Odbora. Potreba da se predloži uvođenje mehanizma „zelene stolice“ nije posledica istraživanja NVO „Ozon“ već se ista poziva na iskustvo Srbije. Usprotivio se mogućem pravu veta bilo kog predstavnika civilnog društva koji ima pravo da prisustvuje sjednicama Odbora.

Poslanica prof. dr Sanja Vlahović je ukazala na činjenicu da jedna NVO vrši analizu rada jednog skupštinskog tijela, a da pritom ne sagledava širi kontekst rada tog tijela od intervjua sa poslanicima, članovima tog tijela. Ukazala je na metodologiju vođenja intervjua, s obzirom da nije vidljivo sa kim su vođeni, kako i na koja pitanja su ispitanici odgovarali i osvrnula se na zaključke i preporuke. Saopštila je da, u zaključku, postoje sporne konstatacije koje navode na pomisao da rad Odbora nije dovoljno transparentan. Iznijela je predlog da se Nacrt vrati i upotpuni, a zaključci upodobe sa realnošću, prije nego isti Odbor ponovo razmotri. Treba imati u vidu da ima i drugih NVO koje bi mogle dati dobronamjerne i korisne sugestije za unapređenje saradnje Odbora i civilnog sektora. Pozdravlja dalju saradnju sa OEBS-om i konstruktivnu kritiku u cilju unapređenja saradnje u oblastima iz nadležnosti rada Odbora.

Poslanica Nada Drobnjak, upozorila je da je OEBS samo dao donaciju za projekat analize rada skupštinskog tijela, a da se zaštitio štampanom izjavom u tekstu da „stavovi izneseni u ovoj publikaciji pripadaju isključivo autorima i ne predstavljaju nužno zvaničan stav Misije OSCE-a u Crnoj Gori“. Stoga nije sigurna u kolikoj mjeri OEBS može i treba da utiče na promjenu teksta publikacije koja se razmatra. Predložila je da se Odbor sastane sa NVO „Ozon“ i dogovori o mogućoj korekciji spornog teksta. Ukazala je da se iz teksta vidi nepoznavanje skupštinskih procedura, Poslovnika kao i nepoštovanje navedene metodologije.

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović, predložio je da se OEBS-u ponuditi produžetak monitoringa rada Odbora za još godinu, dvije dana, pri čemu monitoring može vršiti i neka druga NVO, pa nakon toga razmatrati novu publikaciju o aktivnostima Odbora. Druga mogućnost je da se kroz dijalog sa NVO „Ozon“ uredi tekst izvještaja i prikaže aktivnost Odbora onakvom kakva je zaista bila. Izrazio je nadu da će i ubuduće Odbor sarađivati sa onim NVO koje se bave pitanjima iz nadležnosti Odbora. Istakao je da je potrebnije pozivati stručnjake iz oblasti koje su u nadležnosti Odbora. Uporedio je da je za razliku od „zelene stolice“, za koju se zalaže NVO sektor, vrlo često potrebija „ekspertska stolica“. Predložio je da Odbor razmotri održavanje zajedničkih sjednica sa drugim odborima kad god nadležnosti tih odbora imaju dodirnih tačaka sa ingerencijama Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, kao što je npr. pitanje prostornih planova i kulturne baštine u Kotoru.

b) Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović upoznao je Odbor sa predstavkom Agran Alije sa boravištem u Karlsfeld-u, kojom je tražio da se preduzmu mjere kako bi se što prije završio predmet vezan za dodjelu zemljišta u zakup u mjestu „Babino polje“, opština Plav, radi izgradnje etno sela. Saopštio je da je od Sekretarijata za uređenje prostora i imovinu opštine Plav zatraženo da informiše Odbor o budućim koracima u postupku rješavanja po zahtjevu Agran Alije, kao i činjenicu da i pored usmenog urgiranja kod sekretarke Sekretarijata gđe Šahmanović, Odbor do održavanja sjednice nije dobio potrební odgovor.

Sjednica je zaključena u 12.25 časova.

SEKRETARKA ODBORA

mr Milena Kapa

PREDSJEDNIK ODBORA

prof. dr Petar Ivanović